AVİM Yorum • No: 2014 / 59 • Nisan 2014

KESEP'TEKİ OLAYLARA İLİŞKİN ERMENİ İDDİALARI

Hande Apakan

Hande APAKAN

Uzman, AVİM

17.04.2014

21 Mart tarihinde, Türkiye-Suriye sınırında bulunan ve halkını çoğunlukla Ermenilerin oluşturduğu Kesep kasabası Türk topraklarından geldikleri iddia edilen El-Kaide bağlantılı gruplar tarafından saldırıya uğramıştır. Hristiyan Ermenilerin komşu kasabalar olan Lazkiyeye ve Bassite sığındıkları söylenmektedir. Ermeni yetkilileri ve basını, Türkiyenin teröristlere topraklarını kullanmalarına izin vererek veya hava kuvvetleri aracılığıyla yardım sağladığını iddia etmektedir. Türk Dışişleri Bakanlığı bu iddiaları reddetmiştir.

Bazı Ermeni gazeteleri Kesepte 80 sivil can kaybı olduğunu yazsa da bu bilgiler hali hazırda teyit edilmemiştir.[i] Nitekim diğer Ermeni gazeteler kasabada sivil can kaybı olmadığına işaret etmektedir. [ii]

Ermeniler, propagandalarında Türkiyeyi radikal güçlere yardım etmekle itham ederken Türkiyenin soykırım politikasını bu şekilde sürdürdüğünü öne sürmektedirler. [iii] Aslına bakılırsa, Ermenilerin bu tutumu, Kesepte olanları Ermenilerin tarihte üçüncü kere sınır dışı edilmeleri olarak göstermeye kadar varmıştır. İddiaya göre -Ermeni Atlantik Derneğinin Amerikan Başkanı Obamaya yazdığı mektupta ileri sürüldüğü gibi- ilki 1909da Türk müfrez birlikleri kasabayı ele geçirdiklerinde ve ikincisi 1915 olayları sırasında gerçekleşmiştir.

Wall Street Journal, Suriye Ermenilerinin Türkiyeyi Kesepteki olaylardan sorumlu tutarken Ankaranın sınırdan geçen isyancılara ve silahlara uzun zamandır göz yumduğunu ileri sürdüğünü yazmıştır. Ermeniler, Türkiyeyi radikal güçlerin sınırdan geçmesine ve bölge halkına saldırıda bulunmasına izin vermekle itham etmektedir. [iv] Ayrıca, Hıristiyan Ermeni halkının hemen hemen tümünün kasabadan kaçtığını, bunu yapamayanların rehin

alındığını, ve ayrıca kiliselerin ve evlerin yağmalandığını öne sürmektedirler.

Ermeni basını o kadar ileri gitmiştir ki Türk Hava Kuvvetlerinin Suriye savaş uçağını düşürmesinin de Kesepteki Suriyelilere karşı Türk askeri taaruzunun bir parçası olduğunu iddia etmişlerdir.[v] Savaş uçağı Suriye toprakları üzerinde olduğu gerekçesiyle hava sahası ihlali olmadığını iddia etmişlerdir.

Ermeniler, dış güçlerin konuya müdahil olmaları ve Türkiyeyi radikal güçlere bölgedeki Ermenilere saldırmaları konusundaki yardımlarını durdurması yönünde baskı yapmaları konusunda çağrıda bulunmuştur. Özellikle, Amerikan hükümetine Amerikanın NATO müttefikinin radikal grupları desteklemesine müsamaha etmeyeceği ve bölgedeki tüm azınlıkların himaye altına alınması konusunda BM ile işbirliğine başvurması konusunda çağrıda bulunmuşlardır.[vi] Amerikan Dışişleri Bakanlığı Kesepteki olaylar konusunda son derece tedirgin olduklarını beyan etmiş, ama -Amerika Ermeni Ulusal Komitesinin (ANCA) sözleri ile- Türkiyenin rolünü eleştirmeye kadar gidememiştir.

Türk Dışişleri Bakanlığı Ermeni iddiaları konusunda şu açıklamayı yapmıştır: [vii]

Suriyenin Lazkiye/Kesep bölgesinde son dönemde yoğunluk kazanan çatışmalar sırasında, Türkiyenin muhalif güçlere topraklarını kullandırmak suretiyle veya diğer şekillerde destek sağladığı yönünde bazı kesimlerce ortaya atılan iddialar bütünüyle mesnetsiz ve gerçek dışıdır.

Bakanlık, açıklamada, Kesep bölgesinde yaşanan olaylar ile geçmişte yaşanan üzücü hadiseler arasında paralellik kurulması girişimlerini de çatışmacı bir siyasi propaganda çabası olarak değerlendirmiştir.

Türkiye, Suriyedeki ihtilaftan en fazla etkilenen ülkelerden biridir ve bu hususta mülteci politikasıyla ön plana çıkmaktadır. Bu çerçevede, halihazırda ihtilaftan etkilenmiş olan 800 bin civarı Suriyeliye kapılarını açmıştır. Son gelişmeler de göstermektedir ki, bu politikasını etnik köken, din, mezhep ve köken gözetmeksizin sürdürmektedir. Dışişleri Bakanlığı, hâlihazırda Türkiyenin Kesepte ikame eden Suriyeli Ermenileri kabul edilebileceğini ve onlara, diğer Suriyelilere de olduğu gibi, koruma sağlanabileceğini belirtmiştir.[viii] Nitekim, Bakanlığın yaptığı bir açıklamaya göre, 5 Nisan itibariyle 18 Suriye Ermenisi sınır kapısından giriş yapmış, Hataya yerleştirilmiş ve tüm temel ihtiyaçlarının karşılanması için önlemler alınmıştır. [ix]

Suriyeli savaş uçağının vurulması konusuna gelince, Türkiyenin meşru müdafaa hakkını kullanmış olduğu açıktır. Türk Genel Kurmay Başkanlığına göre, iki savaş uçağının sınıra

yaklaşması üzerine, askeri makamlar ikazda bulunmuştur. Bu uçaklardan biri uyarıları dikkate almayarak Türk hava sahasını ihlal etmiştir. Türk F-16 uçağı Suriye savaş uçağını vurmuş ve uçak sınırın 1200 metre güneyinde Kesep bölgesine düşmüştür. Bu çerçevede, Suriyeli savaş uçağı Türkiye-Suriye Hudut Komisyonu Toplantıları Protokolünün 15. Maddesine aykırı hareket etmiştir. Bu madde taraflarca uçaklarının hudut hattına 5 kilometreden fazla yaklaşmasının önleneceğini öngörür. [x] Bu sebeple Türkiyenin egemenlik haklarına bir saldırı gerçekleşmiş ve Türkiye de uluslararası hukuk kuralları çerçevesinde hareket etmiştir. Ayrıca, ABD Dışişleri Bakanlığı bu konuda yaptığı bir açıklamada Türkiye'nin beyanatından kuşku duyulması için bir gerekçe olmadığını bildirmiştir. [xi]

Özetleyecek olursak, Ermeni iddiaları çoğunlukla yanlış bilgi ve doğrulanmamış kaynaklara dayanmaktadır. Bazı Ermeni kaynaklarının da bildirdiği gibi, Kesepten ilk elden gelen bilgiler sınırlıdır. [xii] Ermeniler bunu fırsat bilip bilgi boşluğunu yanlış bilgilerle doldurmakta ve propagandalarını yürütmektedirler. Ermeni diasporası bu hususta sosyal medyadan oldukça faydalanmaktadır. Bazı Ermeni kaynakları, histeri yaratmak için sahte fotoğraf ve videoların kullanıldığına işaret etmektedir. Örneğin, propaganda amaçlı kullanılmakta olan, katledilmiş ve ağzında haç olan bir kadının Kesepteki olaylara atfedilmiş olan fotoğrafı gözlemciler tarafından hile olarak değerlendirilmiş ve fotoğrafın Kanadalı bir korku filmine ait olduğu söylenmiştir. [xiii] Buna ek olarak, daha önce de değindiğimiz gibi, Ermeni diaspora gazetesi Asbarez 80 kayıp olduğuna işaret etmiş; fakat bu bilgiler halen teyit edilmemiştir. Aslına bakılırsa, bir Hınçak gazetesi olan MassisPost, bir Ermenistan milletvekili olan Tevan Poghosyanın kasaba sakinleri ve Belediye Başkanı ile konuştuktan sonra kasabada hiçbir kayıp olmadığını belirttiğini yazmıştır. Diğer kaynaklar da Belediye Başkanının Mart ayı sonunda Ermeni televizyon kanalı GALA-TV ile görüşmesinin sonunda Kesepte Ermenilerin hedef alındığı iddialarını yalanladığına işaret etmiştir. [xiv]

Ermeniler bugün bölgede yaşananlar ve 1915te gerçekleşmiş olan trajik olaylar arasında bir paralellik kurmaktan çekinmemektedir. Fakat bu, iki halkın ortak geçmişi ele alınırken izlenebilecek uygun bir yol değildir. Türkler ve Ermeniler tarihi dostluklarını yeniden inşa ederken ortak geçmişlerini unutmamalıdırlar. Bunun yapılabilmesi için ise tarafların dürüst olmasına ihtiyaç vardır. Bu sebepten dolayı Ermeniler, kendi tarih yorumlarını tartışmasız gerçek olarak kabul ettirmeye çalışmaya devam etmemelidir.

[i] Asbarez.com, Reports Cite 80 Dead in Kessab; Churches Desecrated, 24 Mart 2014- http://asbarez.com/121007/reports-cite-80-dead-in-kessab-churches-desecrated/

[ii] Massis Post, Dissecting Kessab: What is (and Isnt) Happening in the Historical Armenian Town, 5 Nisan 2014 http://massispost.com/2014/04/dissecting-kessab-what-is-and-isnt-happening-in-the-historical-armenian-town/

[iii] Adalet ve Demokrasi için Avrupa Ermeni Federasyonunun (EAFJD) Avrupa Konseyine, Avrupa Komisyonuna ve Avrupa Parlementosuna mektubu, 25 Mart, 2014.

[iv]Amerika Ermeni Birliğinin (AAA) Amerikan Başkanı Obamaya mektubu, 24 Mart, 2014.

[v] Syuzanna Petrosyan & Alex Gold, "Turkey's Involvement in the Attack on Syrian Armenians in Kessab", 26 Mart , 2014.

[vi] Amerika Ermeni Birliğinin (AAA) Amerikan Başkanı Obamaya mektubu, 24 Mart, 2014.

[vii] Lazkiye/Kesep Bölgesinde Son Dönemde Yaşanan gelişmeler ve Bu Konuda Basında Yer Alan Asılsız İddialar hakkındaki açıklama, T.C. Dışişleri Bakanlığı, 26 Mart, 2014.

[viii] a.g.e.

[ix] "Kesep Bölgesindeki Gelişmeler Hakkındaki Açıklama", Dışişleri Bakanlığı, 6 Nisan 2014.

[x] Hava Sahamızı İhlal Eden Suriye Rejimine Ait Uçağa Yapılan Müdahale hakkındaki açıklama, T.C. Dışişleri Bakanlığı, 23 Mart, 2014.

[xi] Amerikan Dışişleri Bakanlığı Günlük Basın Toplantısı, 25 Mart 25, 2014. http://www.state.gov/r/pa/prs/dpb/2014/03/223927.htm#TURKEY

[xii] Hava Sahamızı İhlal Eden Suriye Rejimine Ait Uçağa Yapılan Müdahale hakkındaki açıklama, T.C. Dışişleri Bakanlığı, 23 Mart, 2014.

[xiii] a.g.e.

[xiv] Eaworldview.com, Syria: What Happened When Insurgents Captured Kessab? Propaganda & Reality, 3 Nisan 2014. http://eaworldview.com/2014/04/syria-happened-insurgents-captured-kessab-propaganda-reality/

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: Apakan, Hande. 2026. "KESEP'TEKİ OLAYLARA İLİŞKİN ERMENİ İDDİALARI ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2014 / 59. Nisan 16. Erişim Kasım 20, 2026. https://avimbulten.org/public/tr/Yorum/KESEP-TEKI-OLAYLARA-ILISKIN-ERMENI-IDDIALARI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır